

2005

Als u premies betaalt voor kapitaal- verzekeringen

Als u een kapitaalverzekering heeft, bijvoorbeeld bij uw spaar-, leven- of beleggingshypotheek, kan dit gevolgen hebben voor uw belasting. Of en hoeveel belasting u moet betalen, is afhankelijk van het soort kapitaalverzekering. In deze brochure leest u hier meer over.

Belastingdienst

Inhoud

1	Waarom deze brochure?	2
2	Wat is een kapitaalverzekering?	2
3	U heeft op of na 1 januari 2001 een kapitaalverzekering afgesloten of u gaat er een afsluiten	3
3.1	Een kapitaalverzekering eigen woning: box 1	4
3.2	Een uitvaartverzekering of een andere overlijdensrisicoverzekering: box 3	9
3.3	Een kapitaalverzekering voor ziekte, invaliditeit of ongevallen: box 3	9
3.4	Een kapitaalverzekering bij uw eigen B.V.: box 1	10
3.5	Overige kapitaalverzekeringen: box 3	10
4	U heeft vóór 1 januari 2001 een kapitaalverzekering afgesloten	10
4.1	U zet uw kapitaalverzekering niet om in een kapitaalverzekering eigen woning	11
4.2	U zet uw kapitaalverzekering om of heeft deze omgezet in een kapitaalverzekering eigen woning	13
5	Heeft u nog vragen?	14

1 Waarom deze brochure?

U heeft misschien al een kapitaalverzekering of u bent van plan er een af te sluiten. Een kapitaalverzekering sluit u bijvoorbeeld af om een bedrag te sparen voor later. Of om ervoor te zorgen dat de nabestaanden een kapitaal uitgekeerd krijgen als u of uw partner overlijdt. Ook kunt u een kapitaalverzekering afsluiten om de hypotheekschuld geheel of gedeeltelijk af te lossen. Meestal is deze kapitaalverzekering dan onderdeel van een spaar- of levenhypotheek. U kunt ook bij een beleggingshypotheek een kapitaalverzekering afsluiten.

Deze brochure geeft u een overzicht van de fiscale regels voor kapitaalverzekeringen. U hoeft niet alle hoofdstukken te lezen. Wilt u weten wat een kapitaalverzekering is? Lees dan hoofdstuk 2. Heeft u op of na 1 januari 2001 een kapitaalverzekering afgesloten of u gaat er een afsluiten, lees dan hoofdstuk 3. Als u vóór 1 januari 2001 een kapitaalverzekering heeft afgesloten, lees dan hoofdstuk 4.

2 Wat is een kapitaalverzekering?

U kunt op veel verschillende manieren geld opzij zetten voor later. U kunt uw geld op een spaarrekening zetten of u kunt het beleggen in aandelen, maar u kunt ook een kapitaalverzekering afsluiten bij een verzekeringsmaatschappij. De meest voorkomende kapitaalverzekering sluit u af bij de hypotheek op een woning. Zo'n hypotheek heet dan vaak een spaarhypotheek of een levenhypotheek. Er kan ook sprake zijn van een kapitaalverzekering bij:

- een beleggingshypotheek;
- een uitvaartverzekering;
- een studieverzekering;
- zogenoemde belastingvrije spaarplannen afgesloten vóór 1 januari 2001.

Een kapitaalverzekering werkt meestal als volgt:

- U betaalt een aantal jaren aaneengesloten premies aan uw tussenpersoon of verzekeringsmaatschappij. Meestal betaalt u maandelijks, per kwartaal of jaarlijks een premiebedrag.

- In de polis heeft u vastgelegd wie de kapitaaluitkering ontvangt. Dat kunt u bijvoorbeeld zelf zijn, uw echtgenoot of degene met wie u een duurzame huishouding voert.
- In de polis is meestal vastgelegd dat u uw geld in één keer ontvangt. Dat wil zeggen dat u een eenmalige kapitaaluitkering ontvangt. Met deze uitkering krijgt u eigenlijk de premies terug die u heeft betaald, verhoogd met het rendement dat op die premies is behaald.

Let op!

De informatie in deze brochure is niet van toepassing als u een verzekering heeft waarvan u de kapitaaluitkering moet gebruiken om een lijfrentepolis te kopen (een zogenoemde kapitaalverzekering met lijfrenteclausule). Lees dan de brochure *Als u premies betaalt voor een lijfrenteverzekering of een andere inkomensvoorziening*.

3 U heeft op of na 1 januari 2001 een kapitaalverzekering afgesloten of u gaat er een afsluiten

Er kunnen zich twee situaties voordoen als u een kapitaalverzekering gaat afsluiten of een kapitaalverzekering op of na 1 januari 2001 heeft afgesloten. Het kan zijn dat de waarde van de verzekering belast wordt in box 3 (sparen en beleggen). U betaalt dan geen belasting over de uitkering zelf. Het kan ook zijn dat uw kapitaalverzekering in box 1 (inkomen uit werk en woning) valt. U hoeft dan geen belasting te betalen over de waarde van de verzekering. Mogelijk betaalt u dan wel belasting over de uitkering, maar vaak heeft u recht op een vrijstelling.

Bij de volgende soorten kapitaalverzekeringen heeft u recht op bepaalde vrijstellingen:

- een kapitaalverzekering voor de aflossing van een schuld op een eigen woning, bijvoorbeeld via een spaarhypotheek of een leenhypotheek. Zie paragraaf 3.1;
- een uitvaartverzekering of een andere overlijdensrisicoverzekering. Zie paragraaf 3.2;
- een kapitaalverzekering die uitkeert bij ziekte, invaliditeit of ongevallen. Zie paragraaf 3.3.

Voor andere kapitaalverzekeringen gelden geen vrijstellingen in de inkomstenbelasting. Daarover leest u meer in paragraaf 3.4 en 3.5.

3.1 Een kapitaalverzekering eigen woning: box 1

Een kapitaalverzekering voor de eigen woning sluit u meestal af als u een eigen woning koopt. Het is de bedoeling dat u tijdens de looptijd van de kapitaalverzekering voldoende kapitaal opbouwt om uw hypotheekschuld of een andere geldlening voor de aankoop van de eigen woning (eigenwoningschuld) af te lossen. Daarnaast verzekert u meestal een kapitaaluitkering voor het geval u of uw partner vóór de einddatum van de verzekering komt te overlijden. Meestal is het fiscaal gezien voordeliger deze overlijdensverzekeringen niet als kapitaalverzekering eigen woning af te sluiten, maar als een verzekering die in box 3 valt. Zie paragraaf 3.2. U kunt ook een kapitaalverzekering eigen woning afsluiten als u een hypotheek of andere geldlening afsluit voor de verbouwing van of het onderhoud aan uw eigen woning.

Een kapitaalverzekering eigen woning valt in box 1. Dit betekent dat u gedurende de looptijd geen belasting betaalt over het kapitaal dat u opbouwt. Voor de kapitaaluitkering kan een vrijstelling van toepassing zijn.

Voorwaarden voor de kapitaalverzekering eigen woning

Een kapitaalverzekering eigen woning moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- U heeft de verzekering afgesloten bij een levensverzekeringsmaatschappij, dus niet bijvoorbeeld bij een eigen B.V. of bij een particulier.
- In de polis van de kapitaalverzekering staat dat de gehele uitkering gebruikt zal worden om de eigenwoningschuld van u of uw partner af te lossen.
- In de polis van de kapitaalverzekering staat dat u ten minste 15 jaar jaarlijks premie betaalt. Dit geldt niet als de verzekerde eerder komt te overlijden: de premiebetaling mag dan stoppen. De verzekerde persoon kan zijn: u, uw echtgenoot of degene met wie u een duurzame huishouding voert.
- De kapitaalverzekering moet voldoen aan de zogenoemde hoog-laagvoorwaarde: de hoogste premie mag gedurende de looptijd van

- de verzekering niet meer dan tienmaal de laagste premie zijn.
Dit wordt berekend op basis van de totale premie die u per jaar betaalt. Een 'jaar' is in dit geval geen kalenderjaar, maar iedere periode van 12 maanden vanaf de ingangsdatum van uw verzekering.
- De verzekering geeft recht op een eenmalige kapitaaluitkering bij leven of overlijden van de verzekeringnemer, zijn echtgenote of degene met wie hij duurzaam een gezamenlijke huishouding voert. Een uitkering bij leven tot het bedrag van de vrijstelling van € 31.700 in combinatie met een tweede uitkering na 20 jaar premiebetaling is echter toegestaan.

Tijdens de looptijd van de kapitaalverzekering

Zolang de kapitaalverzekering eigen woning niet tot uitkering komt, betaalt u geen inkomstenbelasting over het kapitaal dat u opbouwt. U hoeft ook geen inkomstenbelasting te betalen als u de kapitaalverzekering onderbrengt bij een andere verzekeraar en u daarbij geen kapitaaluitkering ontvangt. Wel moet u erop letten dat u aan de voorwaarden voor een kapitaalverzekering eigen woning blijft voldoen.

Als uw verzekering niet meer aan de voorwaarden voor een kapitaalverzekering eigen woning voldoet, moet u in een aantal gevallen in box 1 belasting betalen over het rendement dat uw kapitaalverzekering tot dat moment heeft opgeleverd. Als u het rendement wilt berekenen, trek dan van de waarde van de kapitaalverzekering de premies af die u in totaal heeft betaald. Het saldo is het rendement waarover u belasting betaalt. Uw kapitaalverzekering voldoet bijvoorbeeld niet meer aan de voorwaarden als u de verplichting tot aflossing van de eigenwoning-schuld uit de polis laat schrappen. Uw kapitaalverzekering is dan geen kapitaalverzekering eigen woning (box 1) meer en valt dan in box 3.

Vrijstelling bij uitkering kapitaalverzekering

Als u in 2005 de kapitaaluitkering of de afkoopsom van de verzekering ontvangt, gelden daarvoor per persoon onder bepaalde voorwaarden de volgende vrijstellingen:

- Bij 15 tot en met 19 jaar premiebetaling zonder onderbreking is de uitkering vrijgesteld tot maximaal € 31.700.
- Bij minimaal 20 jaar premiebetaling zonder onderbreking is de uitkering vrijgesteld tot maximaal € 139.500.

Let op!

Deze vrijstellingen mag u niet bij elkaar optellen. De maximale vrijstelling is altijd € 139.500.

De genoemde bedragen gelden voor uitkeringen die u ontvangt in 2005. De bedragen van de vrijstelling worden jaarlijks verhoogd in verband met de inflatie.

De vrijstelling geldt voor de hele uitkering, dus voor het bedrag van de premies én het rendement dat uw kapitaalverzekering heeft opgeleverd. De vrijstelling geldt per persoon. Als u gehuwd bent of samenwoont, heeft u dus allebei recht op deze vrijstelling. U moet dan wel beiden afzonderlijk in de polis staan vermeld als begunstigde aan wie bij in leven zijn wordt uitgekeerd. U heeft in uw leven eenmaal recht op de maximale vrijstelling. Als u deze vrijstelling niet helemaal in een keer kunt gebruiken, bijvoorbeeld omdat de kapitaaluitkering € 100.000 was, dan heeft u nog € 39.500 over om te gebruiken voor een kapitaaluitkering in de toekomst.

De vrijstellingen gelden ook als u begunstigde bent van een kapitaalverzekering eigen woning en een uitkering ontvangt in verband met het overlijden van uw fiscale partner. Uw persoonlijke vrijstelling wordt dan echter verhoogd met het bedrag van de vrijstelling dat uw fiscale partner nog niet gebruikt heeft. Deze verhoging kan niet hoger zijn dan de overlijdensuitkering zelf. Meer informatie over fiscaal partnerschap vindt u in de brochure *Boxen en heffingskortingen in de inkomstenbelasting*.

Voorbeeld

U heeft met uw fiscale partner een woning gekocht en hierbij een hypotheek met een kapitaalverzekering eigen woning afgesloten. Na enkele jaren overlijdt uw partner. U ontvangt een overlijdensuitkering van € 100.000. Uw partner had eerder al € 50.000 van zijn vrijstelling van € 139.500 gebruikt, zodat hij nog € 89.500 over had. Uw eigen vrijstelling wordt nu verhoogd met € 89.500 en is dus € 139.500 + € 89.500 = € 229.000. De vrijgestelde overlijdensuitkering die u heeft ontvangen, moet u van de vrijstelling aftrekken. U houdt dan nog een vrijstelling over van € 229.000 - € 100.000 = € 129.000.

Ontvangt u een uitkering in verband met het overlijden van iemand anders dan uw fiscale partner, dan geldt voor die uitkering alleen het vrijstellingsbedrag dat de overledene tijdens zijn leven nog niet had gebruikt.

Let op!

Soms is de verzekering die uitkeert bij overlijden niet afgesloten als een kapitaalverzekering eigen woning, maar als een overlijdensrisicoverzekering die in box 3 valt. Zie paragraaf. 3.2.

Uw kapitaaluitkering is hoger dan uw eigenwoningschuld

Als uw kapitaaluitkering hoger is dan uw eigenwoningschuld, dan moet u er rekening mee houden dat de vrijstelling nooit hoger kan zijn dan de schuld voor uw eigen woning die u moet aflossen. Als na de aflossing van uw eigenwoningschuld van uw kapitaaluitkering een bedrag overblijft, moet u over het rentebestanddeel in dat bedrag belasting betalen in box 1.

Uw kapitaaluitkering is hoger dan de vrijstelling

De maximale vrijstelling per persoon is € 139.500. Als de uitkering hoger is dan het bedrag van de vrijstelling, dan wordt in het deel van de uitkering dat boven de vrijstelling uitkomt, het rentebestanddeel, belast.

Voorbeeld

U koopt in 2005 een eigen woning. Om deze woning te financieren, heeft u een hypotheek met een kapitaalverzekering eigen woning afgesloten van € 150.000. In 2020 keert de verzekering een bedrag uit van € 30.000. Dit bedrag gebruikt u om uw hypotheekschuld gedeeltelijk af te lossen. In 2034 keert de verzekering € 120.000 uit. Hiervan lost u het tweede deel van uw schuld af. De eerste uitkering van € 30.000 is geheel vrijgesteld. U heeft daarna nog een maximale vrijstelling over van € 139.500 – € 30.000 = € 109.500. Van de tweede uitkering van € 120.000 is dus € 109.500 vrijgesteld. Van het restant (€ 10.500) is het rentebestanddeel belast.

Let op!

In dit voorbeeld zijn bedragen voor het jaar 2005 gebruikt. In het uitkeringsjaar 2034 zal het vrijgestelde bedrag feitelijk hoger zijn door aanpassing daarvan aan de inflatie.

Meer informatie over de berekening van het rentebestanddeel en de belasting die u daarover moet betalen, kunt u krijgen bij uw tussenpersoon of verzekeringsmaatschappij.

U verhuist van uw eigen woning naar een andere eigen woning

Als u tijdens de looptijd van de kapitaalverzekering eigen woning verhuist naar een andere eigen woning, dan hoeft u van uw hypotheekverstrekker uw kapitaalverzekering meestal niet te gebruiken om de schuld op uw oude woning af te lossen. U kunt uw kapitaalverzekering gewoon laten doorlopen.

U verhuist van uw eigen woning naar een huurwoning

Het kan zijn dat u (tijdelijk) verhuist naar een huurwoning. In dat geval gaat de kapitaalverzekering over van box 1 naar box 3. Bij de overgang van de kapitaalverzekering naar box 3 zou u normaal gesproken belasting moeten betalen over het opgebouwde rendement. Voor dit geval is echter een uitzondering gemaakt: u heeft recht op de hoge vrijstelling van € 139.500 voorzover u die vrijstelling nog niet heeft gebruikt. U past de vrijstelling dan toe op de waarde die de verzekering heeft op het moment dat deze overgaat van box 1 naar box 3. U hoeft hiervoor niet 15 of 20 jaar premies te hebben betaald. Bovendien hoeft u uw eigenwoningschuld niet te hebben afgelost. Wel moet u hebben voldaan aan de voorwaarde dat de hoogste premie per jaar niet meer was dan tienmaal de laagste premie per jaar.

Als u later weer verhuist naar een eigen woning, kunt u uw kapitaalverzekering weer omzetten in een kapitaalverzekering eigen woning. Uw polis ‘verhuist’ dan weer van box 3 naar box 1.

Voorbeeld

U verkoopt uw woning en verhuist naar een huurwoning. U heeft op dat moment in 10 jaar € 30.000 aan premies betaald en de kapitaalverzekering heeft een waarde van € 50.000. De opgebouwde rente (€ 20.000) zou nu belast zijn, omdat u niet

meer aan de voorwaarden voor de kapitaalverzekering eigen woning voldoet. De vrijstelling is echter van toepassing op de waarde van de verzekering van € 50.000. U heeft dus nog een vrijstelling over van (€ 139.500 - € 50.000 =) € 89.500.

Let op!

Als u binnen drie jaar weer verhuist naar een koopwoning en u zet uw kapitaalverzekering weer om in een kapitaalverzekering eigen woning, dan wordt de afboeking van € 50.000 ongedaan gemaakt. U heeft dan weer een vrijstelling van € 139.500.

3.2 Een uitvaartverzekering of een andere overlijdensrisicoverzekering: box 3

Een uitvaartverzekering of een andere overlijdensrisicoverzekering geeft recht op een uitkering bij het overlijden van bijvoorbeeld uzelf, uw partner of een familielid. Deze verzekeringen vallen in box 3 als ze niet voldoen aan de voorwaarden van de kapitaalverzekering eigen woning. Zie paragraaf 3.1. Daarnaast geldt dat ze tot een bepaald bedrag kunnen zijn vrijgesteld. Ook verzekeringen die bij overlijden geen kapitaal uitkeren, maar de uitvaart van de overledene verzorgen, vallen onder deze regeling. Tijdens de looptijd zijn uitvaartverzekeringen en andere overlijdensrisicoverzekeringen vrijgesteld, mits de gezamenlijke waarde niet meer bedraagt dan € 6.332. Overlijdensrisicoverzekeringen met een gezamenlijk verzekerd kapitaal van niet meer dan € 6.332 per verzekerd persoon zijn in ieder geval vrijgesteld. Voor een overlijdensrisicoverzekering geldt wel dat deze 'los' moet zijn gesloten, dat wil zeggen niet een combinatie mag vormen met een verzekerde uitkering bij in leven zijn op een bepaalde datum. De kapitaaluitkering zelf is ook onbelast.

3.3 Een kapitaalverzekering voor ziekte, invaliditeit of ongevallen: box 3

De waarde van kapitaalverzekeringen die een uitkering ineens geven bij ziekte, invaliditeit of een ongeval is onbeperkt vrijgesteld. Ook de kapitaaluitkering is vrijgesteld.

3.4 Een kapitaalverzekering bij uw eigen B.V.: box 1

Als u een kapitaalverzekering afsluit bij uw eigen B.V., gelden geen vrijstellingen. Kapitaalverzekeringen bij de eigen B.V. vallen onder de regeling van het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen en leiden in de inkomstenbelasting tot zogenoemde inkomsten uit overige werkzaamheden (box 1).

3.5 Overige kapitaalverzekeringen: box 3

Kapitaalverzekeringen die niet voldoen aan de voorwaarden voor een kapitaalverzekering eigen woning en die niet zijn afgesloten bij uw eigen B.V., vallen in box 3. Dat betekent dat u het kapitaal dat u opbouwt tijdens de looptijd van de verzekering moet aangeven als bezitting in box 3.

4 U heeft vóór 1 januari 2001 een kapitaalverzekering afgesloten

Als u een kapitaalverzekering heeft afgesloten vóór 1 januari 2001, is de hoofdregel dat u de waarde van die verzekering aangeeft als bezitting in box 3. U kunt er altijd voor kiezen deze kapitaalverzekering om te zetten in een kapitaalverzekering eigen woning als u aan de voorwaarden daarvoor kunt voldoen. Deze kapitaalverzekering behoort dan tot box 1. Dit geldt voor alle kapitaalverzekeringen die u afsloot vóór 1 januari 2001, behalve voor een kapitaalverzekering die u bij uw eigen B.V. heeft afgesloten. Zie paragraaf 3.4.

Als u de kapitaalverzekering omzet in een kapitaalverzekering eigen woning, moet u de kapitaaluitkering gebruiken voor de aflossing van de eigenwoningschuld. Deze verplichting om af te lossen moet u laten opnemen in de polis. Alleen dan heeft u mogelijk recht op een vrijgestelde uitkering. Zie paragraaf 3.1.

De polis van een kapitaalverzekering die u vóór 1 januari 2001 heeft afgesloten, voldoet fiscaal gezien meestal niet aan de voorwaarden van een kapitaalverzekering eigen woning. Ook een spaar- of leven-hypotheek is niet altijd een kapitaalverzekering eigen woning, ook al gebruikt u de uitkering wel voor de aflossing van de eigenwoningschuld. Dit betekent dat u de polisvoorwaarden moet laten aanpassen

als u de kapitaalverzekering wilt aanmerken als een kapitaalverzekering eigen woning. Kapitaalverzekeringen die u heeft afgesloten in het jaar 2000 voldoen soms al wel aan de voorwaarden van een kapitaalverzekering eigen woning. Informeer bij uw tussenpersoon of verzekeringsmaatschappij of uw verzekering voldoet aan de voorwaarden van een kapitaalverzekering eigen woning.

4.1 U zet uw kapitaalverzekering niet om in een kapitaalverzekering eigen woning

In veel gevallen is het gunstig om uw bestaande kapitaalverzekering niet om te zetten in een kapitaalverzekering eigen woning. Als u uw kapitaalverzekering heeft afgesloten op uiterlijk 14 september 1999, kunt u deze meestal beter niet omzetten zolang de waarde van deze kapitaalverzekering lager is dan € 123.428. Als u een fiscale partner heeft, geldt het dubbele bedrag, namelijk € 246.856. Het gaat hierbij om de waarde van de verzekering, dus niet om de verzekerde uitkering die in de polis staat. Als u uw kapitaalverzekering niet wilt omzetten, hoeft u meestal niets in uw polis te laten veranderen. Dit geldt ook als u een kapitaalverzekering afsloot om uw eigenwoningsschuld af te lossen. Of en wanneer het voor u gunstig is uw kapitaalverzekering om te zetten, kunt u het beste overleggen met uw tussenpersoon of verzekeringsmaatschappij. Hierna staat globaal beschreven wat er met uw kapitaalverzekering gebeurt als u deze niet omzet in een kapitaalverzekering eigen woning. U moet daarbij onderscheid maken tussen de waarde die u met uw kapitaalverzekering(en) opbouwt tijdens de looptijd en de kapitaaluitkering zelf.

De waarde die u opbouwt tijdens de looptijd: box 3

Zolang u uw kapitaalverzekering niet omzet in een kapitaalverzekering eigen woning, moet u de waarde die u met deze verzekering opbouwt tijdens de looptijd aangeven als bezitting in box 3. Deze waarde is tijdens de looptijd echter meestal vrijgesteld tot € 123.428 per persoon. Voor fiscale partners geldt op verzoek gezamenlijk een waarde-vrijstelling van in totaal € 246.856. Dit verzoek doet u in de *Aangifte inkomstenbelasting*. De waarde-vrijstellingen gelden alleen voor kapitaalverzekeringen die op uiterlijk 14 september 1999 zijn afgesloten.

Let op!

Als u op of na 14 september 1999 het verzekerde kapitaal of de premies heeft verhoogd, loopt u het risico dat uw waarde vrijstelling in box 3 voor die kapitaalverzekering is vervallen. Dat is afhankelijk van de voorwaarden van uw kapitaalverzekering. Uw tussenpersoon of verzekeringsmaatschappij kan u hierover meer informatie geven. De waarde vrijstelling in box 3 vervalt in ieder geval als u op of na 14 september 1999 de looptijd van uw verzekering heeft verlengd. De vrijstelling geldt alleen nog als de verhoging van het verzekerde kapitaal of van de premies of de verlenging van de looptijd vóór 1 juli 2001 door uw verzekeringsmaatschappij ongedaan werd gemaakt. Als u na 14 september 1999 een kapitaalverzekering heeft afgesloten, is het meestal gunstiger om uw kapitaalverzekering wel om te zetten in een kapitaalverzekering eigen woning. Voor deze verzekeringen geldt in box 3 namelijk geen vrijstelling voor de waarde die u opbouwt tijdens de looptijd.

De kapitaaluitkering van uw verzekering is vaak vrijgesteld

Als volgens de wetgeving zoals die gold vóór 2001 de uitkeringen uit uw kapitaalverzekering zouden zijn vrijgesteld, blijft dat zo als u de kapitaalverzekering niet laat wijzigen. Dan geldt het volgende onderscheid:

- Als u uw kapitaalverzekering na 31 december 1991 heeft afgesloten, blijft de vrijstelling voor de kapitaaluitkering in totaal € 123.428 per persoon.
- Als u uw kapitaalverzekering vóór 1 januari 1992 heeft afgesloten, blijft u recht houden op een onbeperkte vrijstelling voor de kapitaaluitkering.

Het kan ook zijn dat u niet meer voldoet aan de voorwaarden voor vrijstelling. Bijvoorbeeld doordat u een kapitaalverzekering die u heeft afgesloten na 31 december 1991 binnen 15 jaar afkoopt. In dat geval moet u het rentebestanddeel van de kapitaaluitkering aangeven in box 1. Het rentebestanddeel berekent u als volgt: trek van het bedrag van de uitkering het bedrag af van de totale premies die u heeft betaald. Het saldo is het rentebestanddeel waarover u belasting betaalt. Als bijzonderheid geldt hierbij nog dat fiscaal gezien de kapitaaluitkering maximaal wordt gesteld op € 123.428. Alleen als de waarde van uw kapitaalverzekering op 31 december 2000 hoger was dan dit bedrag, wordt de kapitaaluitkering gesteld op die hogere waarde. Als de

daadwerkelijke kapitaaluitkering hoger is dan de genoemde maxima, betaalt u over het deel van de uitkering dat boven de maxima uitkomt geen belasting.

Let op!

Kapitaalverzekeringen die u heeft afgesloten vóór 1 januari 2001 en waarvoor u de premie in één keer heeft betaald (een koopsom), vallen in box 1. Pas als u de kapitaaluitkering ontvangt, betaalt u belasting. Van de uitkering wordt het rentebestanddeel dan belast in box 1. Het rentebestanddeel is het bedrag van de uitkering min de premies die u in totaal heeft betaald.

4.2 U zet uw kapitaalverzekering om of heeft deze omgezet in een kapitaalverzekering eigen woning

Het is in veel gevallen niet gunstig om uw bestaande kapitaalverzekering om te zetten in een kapitaalverzekering eigen woning. Omzetten kan wel gunstig zijn als u een kapitaalverzekering heeft afgesloten op of na 14 september 1999. Soms is omzetting ook gunstig voor kapitaalverzekeringen waarvan op of na 14 september 1999 het verzekerde kapitaal of de premies zijn verhoogd of waarvan de looptijd is verlengd. Als u uw kapitaalverzekering omzet in een kapitaalverzekering eigen woning, dan moet u in ieder geval in de polis laten opnemen dat de kapitaaluitkering gebruikt zal worden om de eigenwoningsschuld van uw eigen woning af te lossen. Meer informatie hierover kunt u krijgen bij uw tussenpersoon of verzekeringsmaatschappij.

Als u de kapitaalverzekering omzet, gelden vanaf dat moment de regels voor de kapitaalverzekering eigen woning. Over deze regels leest u meer in hoofdstuk 3.

Let op!

Heeft u een kapitaalverzekering afgesloten vóór 1 januari 1992 en is het verzekerde kapitaal daarna niet verhoogd? Dan heeft u mogelijk in de aangifte over 2001 aangegeven dat deze verzekering met terugwerkende kracht tot 1 januari 2001 omgezet moest worden in een kapitaalverzekering eigen woning. Uw maximumvrijstelling voor de kapitaaluitkering in box 1 (€ 139.500 in 2005) wordt dan verhoogd met de waarde die uw kapitaalverzekering op 1 januari 2001 had. De totale vrijstelling is echter nooit hoger dan uw eigenwoningsschuld.

5 Heeft u nog vragen?

Deze brochure geeft globale informatie over de gevolgen voor de belasting als u premies betaalt voor een kapitaalverzekering. Het kan zijn dat u na het lezen hiervan nog vragen heeft.

Folders en brochures kunt u downloaden via internet:
www.belastingdienst.nl of bel voor meer informatie naar de Belasting-
Telefoon: 0800 - 0543, op werkdagen van maandag tot en met
donderdag van 8.00 tot 20.00 uur en op vrijdag van 8.00 tot 17.00
uur.

Dit is een uitgave van:

Belastingdienst

juli 2005

Belastingdienst

Leuker kunnen we 't niet maken. Wel makkelijker.